

Het nieuwslandschap in Vlaanderen

Nieuws is overal om ons heen en de hele dag komen we ermee in aanraking. Voor de komst van het internet bleef de verspreiding van nieuws beperkt tot de krant, de televisie en de radio. Nu zijn er heel wat extra manieren om nieuws te volgen: via Google, onafhankelijke nieuwssites, Facebook of Twitter,... Hoe je nieuws volgt, kies je zelf en verschilt van persoon tot persoon.

Leerlingen onderzoeken de verschillen en overeenkomsten tussen nieuwsbronnen en ontdekken hoe nieuws door de verschillende media gevormd wordt.

1 Voorbereiding

Zorg ervoor dat je voor elke groep het nodige materiaal hebt. Je kan ervoor kiezen om deze info op voorhand te printen indien de leerlingen geen toegang hebben tot het internet.

- Papieren krant
- Online krant (homepagina)
- Onafhankelijke nieuwssite (homepagina)
- Twitter- of Facebookfeed van een nieuwsmedium

2 Mindmap

Verdeel de leerlingen in groepen van vier. Ze maken een mindmap over het nieuwslandschap in Vlaanderen en gaan op zoek naar enkele kenmerken. Hierbij wordt aandacht besteed aan de papieren kranten, online kranten, onafhankelijke nieuwssites en sociale media in het algemeen. De leerlingen hebben hiervoor de papieren kranten en internettoegang nodig.

Papieren kranten

- **Populaire kranten:** Het Nieuwsblad & Het Laatste Nieuws, Gazet van Antwerpen en Het Belang van Limburg
- **Kwaliteitskranten:** De Morgen, De Standaard en De Tijd.
- **Kenmerken:** op papier, beperkt in formaat, geen interactie, niet multimediaal voorpaginanieuws, ochtend- en weekendkrant, betalend,...

Online kranten

- **Soorten:** idem papieren kranten
- **Kenmerken:** digitaal, interactief, multimediaal, snel, themadossiers, groot deel is gratis, ...

Onafhankelijke nieuwssites

- **Soorten:** Newsmonkey.be, Express.be, Apache.be, DeWereldMorgen.be, Doorbraak.be, MO*/MO.be, rekto:verso.be, Zeronaut.be, StampMedia.be en Charlie
- **Kenmerken:** digitaal, soms betalend, uitgebreide artikels, interactief, geen vast publicatiemoment, nadruk op duiding en inzicht, focus op bepaalde thema's, andere soort berichten (bv. lijstjes bij Newsmonkey),...

Sociale media

- **Soorten:** Twitter, Facebook
- **Kenmerken:** kort en bondig, opvallen in één zin, doorklikken naar site, niet alle artikels worden gepubliceerd,...

Het nieuwslandschap in Vlaanderen

3 Na de mindmap gaan de leerlingen op zoek naar de verschillen en overeenkomsten tussen de verschillende soorten nieuwsmedia. Geef elke groep het nodige materiaal (1 krant, 1 online krant, 1 onafhankelijke nieuwssite en Facebook- of Twitterfeed) en laat hen enkele vragen oplossen:

- Welke nieuwsmedia coveren het meeste nieuwsberichten? Welke het minst? En waarom?
- Is er een verschil in het doelpubliek van de nieuwsmedia? Waarom denk je dat?
- Hoe brengen de verschillende nieuwsmedia een verhaal? Is er een (inhoudelijk) verschil? Waarom denk je dat?
- Hoe verschilt de content en layout van papieren kranten met online kranten, onafhankelijke nieuwssites en sociale media?
- Waarom verschillen de frontpagina en homepagina van de verschillende nieuwsmedia?
- Welke bron is het meest betrouwbaar? Welke het minst? Welke bron is het meest geschikt voor breaking news? Waarom? Welke het minst?
- Waarom zijn er verschillen tussen de nieuwsmedia?

4 Muurdiscussie:

Verzamel nadien de verschillende documenten en laat de leerlingen hun opdracht toelichten. Vergelijk de bevindingen van de verschillende groepen en bouw zo samen de conclusies op over hoe het nieuwslandschap in Vlaanderen opgebouwd is.

Extra opdracht – Welke nieuwsbron kies jij?

X

Hebben de leerlingen een specifieke voorkeur voor een bepaalde nieuwsbron of krantenwebsite? Naar welke nieuwsmedium zouden ze spontaan surfen in volgende situaties? Waar zouden ze meer nieuws over deze thema's zoeken?

- Er is een terroristische aanslag gebeurd
- De leerlingen vervelen zich en willen graag wat ontspannend rondsurfen
- Er is een auto-ongeval gebeurd in de buurt
- Anderlecht speelde gisteravond tegen Club Brugge
- ...

Kiezen de leerlingen in elke situatie dezelfde bron of valt er toch wat variatie te bespeuren? Wat als ze zelf ter plaatse zouden zijn tijdens een speciale gebeurtenis (ongeval, wedstrijd, ...)? Welke bron zouden ze gebruiken om hierover te berichten?

Het nieuwslandschap in Vlaanderen

Achtergrond informatie

Papieren kranten

Op de Vlaamse krantenmarkt vinden we een zevental grote krantentitels terug, georganiseerd in drie overkoepelende mediagroepen. Zij zorgen ervoor dat de kranten dagelijks worden gemaakt, gedrukt en verdeeld. De Standaard, Gazet van Antwerpen, Het Belang van Limburg en Het Nieuwsblad worden uitgegeven door **Mediahuis**. De Morgen en Het Laatste Nieuws zijn kranten van **De Persgroep Publishing**. De Tijd wordt uitgegeven door **Mediafin**. Daarnaast kunnen we de kranten ook indelen volgens het lezerspubliek dat ze willen bereiken. Op die manier onderscheiden we ruwweg drie types kranten.

De **regionale kranten** leggen de klemtoon op lokaal nieuws, specifiek gericht op inwoners van een bepaalde streek of regio. In Vlaanderen zijn er twee grote regionale kranten, namelijk de Gazet van Antwerpen en Het Belang van Limburg. Daarnaast bestaan er een viertal **publiekskranten of populaire nationale kranten**. Het zijn kranten die op een breed publiek mikken. Voorbeelden van populaire nationale kranten zijn: Het Nieuwsblad & Het Laatste Nieuws, Gazet van Antwerpen en Het Belang van Limburg. Verder kennen we in Vlaanderen ook **kwaliteitskranten of kwaliteitskranten** namelijk De Morgen, De Standaard en De Tijd.

Een populaire krant is zeker niet minder goed dan een kwaliteitskrant, ze focussen zich alleen op een andere doelgroep en brengen daarom een ander soort nieuws. Sommige mensen lezen graag economisch nieuws, andere mensen liever persoonlijke verhalen: er is voor elk wat wils en de kranten spelen daar graag op in.

Bovenstaande kranten maken deel uit van het pakket dat wordt aangeboden in het kader van Nieuws in de Klas. Daarnaast is ook Metro een populaire (doch kleinere) krant. Metro wordt elke dag gratis verdeeld in trein en metrostations.

Online nieuws

De krantensector in Vlaanderen is door de jaren heen veranderd door de komst van het internet. Elke krant heeft ondertussen ook een **online versie, digitale versie, krantenapps** en is aanwezig op sociale media.

We maken een onderscheid tussen de **digitale krant** en de **online**

krant: de digitale krant is een gedigitaliseerde versie van de papieren krant, met de online krant bedoelen we de krantenwebsites.

Er zijn ook heel wat onafhankelijke **nieuwssites**, die elke dag berichten en artikels de wereld insturen. De meest gekende onafhankelijk-

ke nieuwssites op dit ogenblik zijn Newsmonkey.be, Express.be, Apache.be, DeWereldMorgen.be, Doorbraak.be, MO*/MO.be, rekto:verso.be, Zeronaut.be, StampMedia.be en Charlie. Deze initiatieven worden onder gebracht onder de noemer **Media 21**. Zij geven een kritische blik op de actualiteit.

Kenmerken

Op de online kranten- en onafhankelijke nieuwssites kan je veel meer dan enkel artikels lezen. Het digitale heeft ervoor gezorgd dat er nieuwe mogelijkheden ontstaan. Zo is sprake van meer interactiviteit, heeft nieuws een meer multimediaal karakter en journalisten kunnen sneller bericht geven. Bij sommige artikels horen ook filmpjes of geluidsfragmenten of er wordt gerefereerd naar andere bronnen, rechtstreeks via hyperlink. Onder de artikels kan je vaak je mening kwijt over wat in de berichten staat.

De artikels die je in een papieren krant terugvindt, kan je vaak ook in dezelfde vorm terugvinden op de krantenwebsites. Soms worden artikels voor online publicatie ingekort of net sterk uitgebreid. De papieren krant is beperkt in formaat: er is een vast aantal pagina's en de redacteurs moeten rekening houden met het formaat van de krant. Er kunnen elke dag maar een beperkt aantal artikels verschijnen over een bepaald thema in de papieren krant. Dat probleem stelt zich niet online: er kunnen heel

wat meer artikels op de website, die over een ruime database beschikt. Er wordt ook vaak gewerkt met themabundels waarin bijvoorbeeld artikels en beeldmateriaal rond terrorisme, een bepaald land of een natuurramp worden gebundeld. Sommige online artikels zijn betalend.

Alle artikels die ooit op de nieuws- en krantensites verschenen, worden bewaard in het archief die je ook kan raadplegen via de zoekfunctie op de site.